

เทศน์ก่อนเวียนเทียน วันอาสาฬหบูชา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์คำ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองคาคด อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เรามาเวียนเทียนเพราะเราเกิดเป็นคน เกิดเป็นคนถึงต้องเวียนเทียนไง การเกิดเป็นคน ประเสริฐ การเกิดเป็นคนเป็นผู้ที่ฉลาด การเกิดเป็นคนเป็นผู้ที่แสวงหาได้ไง การเกิดเป็นคนนี้บุญ พาทเกิด เราต้องมาสร้างบุญกุศลขึ้นมาเพิ่มขึ้นไปอีก ถ้าเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน เกิดเป็นอย่างไรไป เขาไม่มีโอกาส เขาไม่มีปัญญาแยกแยะ เราเกิดเป็นคน เห็นไหม เกิดเป็นคนเพราะบุญพาทเกิด บุญนี้ พาทเราเกิดมา เราต้องมาเวียนเทียนเพราะว่าเราจะระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

วันนี้วันสำคัญ วันอาสาฬหบูชา วันที่พระพุทธเจ้าประกาศธรรมจักๆ แล้วเกิดพระอัญญา โทณทัตถุญะรู้ธรรมขึ้นมา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก นึกขึ้นมาเกิดที่ใจ คนเราเกิด ใจเป็นคนพาทเกิด มนุษย์เกิดมานี้ มนุษย์เกิดขึ้นมาเป็นคนเพราะใจมาเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์ไม่ได้เกิดจากพ่อแม่หรือ? เกิดมาจากพ่อแม่ในทางโลก แต่บุญกุศลพาทเกิด ถ้าไม่มีบุญกุศล พาทเกิด จะเกิดในทางอื่น บุญกุศลนั้น เห็นไหม แก้วสารพัดนึก ย้อนกลับลงมาที่ใจ

ฉะนั้น ใจนี่ถึงเป็นที่ว่า นึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาเราเวียนเทียนนะ นึกถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์...พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์นั้นเป็นนามธรรม แต่ผู้ที่ปฏิบัติ ธรรมถึงธรรมแล้ว พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์รวมลงอยู่ที่ใจ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี้ เราไม่เคยเห็นพระพุทธเจ้า พระธรรมนี่ก็อยู่ในตัวพระไตรปิฎก พระสงฆ์นี้ก็สมมุติสงฆ์ เป็นสงฆ์ สวาก

แต่ผู้ที่ปฏิบัติรู้จริงเห็นจริง เห็นไหม ถึงจะเป็นคฤหัสถ์ก็จริงอยู่ แต่ใจนั้นถึงธรรมนะ พระ พุทธ พระธรรมอยู่ที่ใจ ที่ใจนั้นพาทไปเกิดเป็นพระอริยเจ้า แต่เราเข้าไปไม่ถึง...เราไม่ต้องถึงขนาดนั้น

หรือว่า เพียงแต่เราต้องการบุญกุศล ให้เต็ม เห็นใหม่ รถจะมาที่วัดนี้ต้องเติมน้ำมันมา เราจะไปเกิดต่อไป เรามีปัจจัย เรามีน้ำมันให้ใจไปเกิดใหม่ เห็นใหม่ อามิสทานใจ นี้การเวียนเทียนได้บุญกุศลมากเพราะเราบูชาด้วยรูปเทียน ดอกไม้ เครื่องของหอมนี้ เป็นอามิส เป็นอามิสบูชา พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์

นี่บูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์นี้ เวลาเวียนเทียนถึงให้ตั้งใจ ใครตั้งใจมากจะได้มาก เวียนเทียน เห็นใหม่ รอบแรกให้คิดถึง “พุทโธฯ” รอบที่ ๒ “ธัมโมฯ” รอบที่ ๓ “สังโฆฯ” ให้ฝังลงไปทีใจ ใจนึกถึง เวียนเทียนนี้มันจะซึ่งใจมากถ้าเจตนาเปิดกว้างขึ้นมา เวียนเทียนจะซึ่งใจมาก แล้วคิดถึงเมื่อไหร่มันก็จะคิดถึงตรงนี้ใจ คิดถึงตรงนี้ นี้บุญกุศลมันจะฝังไป

มันเป็นการที่เราฝึกใจของเราขึ้นมา ใจของเราเราต้องฝึกขึ้นมา เพราะเราเป็นคน เห็นใหม่ บอกว่า ทำไมต้องเวียนเทียน? เพราะเราเป็นคน คนเป็นคนทีฉลาด ฉลาดกว่าสัตว์ทุกๆ อย่าง แล้วสิ่งที่ประเสริฐที่สุดคือเรื่องของหัวใจ เรื่องของหัวใจอะไรเป็นอาหารของใจ อาหารของใจ ก็บุญกุศลเป็นอาหารของใจ เราหาสิ่งนั้นฝังลงไปทีใจนั้น แล้วใจจะพาเกิดไปอีกเรื่อยๆ เห็นใหม่

รถมีน้ำมันพาเกิดไปเรื่อยๆ มันก็หมุนเวียนไปเรื่อยๆ ความหมุนเวียนไป ใจเกิดสูงขึ้นไป ไม่ต้องเกิดทุกข์เกิดยากอยู่ปัจจุบันนี้ ปัจจุบันนี้เราบ่นกันว่าเราทุกข์เรายาก เราอยากจะมีความสุข แล้วทำดีก็ไม่เห็นได้ดีเลย คนอื่นเขาทำไม่ดีทำไมเขาได้ดีกันอยู่...เราไปมองคนอื่น เราไม่มองตัวเรา เรามีความสุขที่สุด เพราะเราเป็นคน เป็นคนนี่กฎหมายรองรับ เราจะทำผิด เขาจะรังแกเรา นี่กฎหมาย

ถ้าเราเกิดเป็นอย่างอื่น ในสถานะของคนนี้มีคุณสมบัติมาก คนนี้มีสถานะเป็นสิ่งที่ประเสริฐ พระพุทธเจ้าเกิดเป็นคน พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ที่คน เพราะอะไร เพราะคนมีความสุขกับมีความสุขทุกข์ ความทุกข์นี้ทำให้เราระวังตัว ความทุกข์ทำให้เราพยายามแสวงหา ที่ไหนร้อน เราพยายามเข้าหาที่เย็น เห็นใหม่

นี่ถ้าว่าประเสริฐ ประเสริฐตรงไหน? ประเสริฐตรงนี้ใจ เราแบ่งแยกได้ มีดกับสว่าง มามืดไปสว่าง มาสว่างไปมืด เห็นใหม่ นี่สว่างมืด มีดที่ไหน สว่างมืดข้างนอกนั้นก็เป็นครวอาทิตย์ขึ้น และดวงอาทิตย์ตก แสงสว่างข้างนอก นี่มันไม่เปิดจ้าอยู่ในหัวใจ หัวใจมืดบอด

ศาสนาสอนว่าอย่างไร ไปวัด วัดทำอะไรกัน ทำบุญ บุญเป็นอย่างไรไม่รู้จัก แล้วทำบุญแล้วก็ได้บุญ บ่นกะปอดกะแปดไปตลอด เห็นใหม่ นี่จิตใจอ่อนแอ จิตใจที่เต็มไปด้วยโลก มันไม่สามารถยืนขึ้นมาได้

ถ้าจิตใจฉลาดขึ้นมา ทุกข์นี่เป็นอริยสัจ ทุกข์นี่เป็นความจริง ทุกข์นี่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติอยู่แล้ว เราเกิดมาต้อง...ทุกข์นี่เป็นอริยสัจ ทุกข์นี่เป็นสิ่งที่ประเสริฐ แต่เราไม่เคยเห็นทุกข์ เราไปบ่นอาการของความทุกข์มันผ่านไปแล้วไง บ่นน้อยออกน้อยใจต่อเมื่อมันผ่านไปแล้ว นั่นคืออาการของมัน เหมือนกับเราไปเที่ยวมาจนหมดตัวแล้วเราก็มาร่ำพึมพำว่า ไม่สมควรไปเลย เงินทองเสียไปเปล่าๆ แต่เวลาเที่ยวมันสนุกอยู่

นี่ก็เหมือนกัน เวลาทุกข์นี่มันไม่เข้าใจตรงนั้น แล้วมันไม่เคยแสวงหาออกไป เห็นใหม่ ว่าเกิดเป็นคนประเสริฐ ประเสริฐตรงนี้ ประเสริฐที่สุด เกิดเป็นมนุษย์นี้ แล้วประเสริฐที่สุดแล้วยังฉลาดอีก เห็นใหม่ สิ่งที่เป็นของที่ไม่มี ไม่ต้องลงทุนลงแรงมากเลย การทำบุญกุศล เห็นใหม่ นี่มาเวียนเทียน มาคิดถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ คิดถึงนะ แก้วสารพัดนึก ให้รวมลงที่ใจ รวมลงที่ใจแล้วเราก็จ้างไป สร้างไป

เหตุถ้าเราไม่ทำ เรานึกอยู่ที่บ้าน เรานึกไม่ออก เราต้องมาก่อน สร้างเหตุ เหตุแล้วไปหาผล ทุกข์ก็เหมือนกัน เวลาทุกข์นะ เราต้องสาวไปหาเหตุ เหตุเพราะอะไร? เหตุเพราะมันไม่พอใจ เหตุเพราะใจมันขัดข้อง ถ้าใจมันไม่ขัดข้องนะ คนมีฐานะเขาอยากจะมีฐานะแบบคนทั่วไป ตกเย็นขึ้นมามีความสุข เห็นใหม่ เราชาวนาชาวไร่นี ตกเย็นขึ้นมาร้องรำทำเพลงมีความสุข คนที่เขาได้เงิน เขาอยากเป็นแบบนั้น เราก็ออยากมีเงินแบบคนมีเงิน มีเงินนี้เขาบอกมีความสุข ต่างคนต่างมองฝ่ายตรงข้ามว่าตรงข้ามมีความสุข

แต่ความจริงนี่เป็นความทุกข์ทั้งหมด เพราะอะไร เพราะคนพามาเกิด นี่ย้อนกลับมาที่ใจ ใจพามาเกิด ใจเกิดนั่นคือใจที่มีวิชา ใจที่มีวิชาคือมีเชื้อแห่งความเกิด เชื้อแห่งความเกิดนั่นเป็นตัวแห่งความทุกข์ ตัวแห่งความทุกข์นั่นมีทุกดวงใจ เสมอภาคกันหมดเลย ไม่มีใครสูงใครต่ำกว่ากันด้วยเรื่องของความทุกข์ ไม่มี เพียงแต่คนยึดมากหรือยึดน้อย

ถ้าคนคนไหนยึดความทุกข์มาก คนนั้นก็มีความทุกข์มาก คนไหนอ่อนคลายได้ ปล่อยวางได้ ปล่อยวางด้วยสัจจะความจริงนะ ไม่ใช่ปล่อยวางด้วยกิเลสมันหลอกอีกชั้นหนึ่ง เขาให้ปล่อยวาง จะทำงานก็ไม่ทำงาน จี้เกียด ไม่ทำงาน ศาสนาสอนให้ปล่อยวาง...ศาสนาพุทธไม่ได้สอนให้จี้

เกียจ ศาสนาพุทธสอนให้เข้าไปต่อสู่อัจจะความจริง รู้ความจริงแล้วปล่อยวางความจริงไว้ตามความเป็นจริง ไม่ใช่ปล่อยวางด้วยมีดบอด

นี่เราเป็นชาวพุทธกัน แต่เราไม่เข้าใจเรื่องศาสนา ว่าปล่อยวางๆ แล้วก็นอนอยู่บ้านเฉยๆ ปล่อยวางๆ อันนั้นมันปล่อยวางร่างกาย แต่มันยึดหัวใจอยู่ซัดๆ ถ้าปล่อยวาง ทำไมทุกข์ไม่ออกไปจากใจละ เห็นไหม นี่ใจเป็นสิ่งที่สำคัญ

ฉะนั้น เราทำบุญกุศล มาเวียนเทียน มาทำบุญกุศลนี้ เขาบอกเวียนเทียนกุศลทำไมต้องเวียน? เวียนเพราะเราเป็นมนุษย์ เราเกิดเป็นคน เกิดเป็นคน เป็นผู้ฉลาด แสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์กับหัวใจของเรา

สิ่งที่เป็นประโยชน์กับร่างกายของเราคืออาหาร อาหารนี้เรากินเข้าไปแล้ว เราได้กินแล้ว ได้อยู่อาศัยกับร่างกายแล้ว แต่อาหารของใจเราต้องหาเพิ่มเข้าไปให้ที่ใจ แล้วใจจะได้ไปเกิดให้ไม่ยากพบกับความทุกข์ที่เป็นทุกข์ๆ อยู่ปัจจุบันนี้ ฉะนั้น ถึงว่าเป็นคนถึงประเสริฐ แล้วฉลาด คนที่ฉลาดถึงจะหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ใส่ตัวได้ เห็นไหม แล้วอันนี้มันถึงเป็นประโยชน์กับเรา

ฉะนั้นเดี๋ยวเราจะพาเวียนเทียนนะ นี้พูดให้ฟัง แล้วตั้งใจไว้ ตั้งใจ จะพาทำวัตรก่อน ให้น้อมถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เสร็จแล้วจะพาทำวัตรรอบหนึ่งก่อน เอิ๊ว